

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuj

dné 29. julija 1888.

(Konec.)

13. Posebno pozornost je vodstvo obračalo na dobavo denarnih pomočkov, kar je — kakor povsod — pri naši družbi „z in ω“ za uspešno delovanje. Že lani se je bilo zgasilo pri vseh denarnih zavodih slovenskih, naj se ob sklepanji vsakoletnih računov blagohotno spominjajo s kakim darom tudi te šolske družbe. In res so nekatera ravnateljstva poslala lep dar, mej njimi nam je posebno imenovati družbeno pokroviteljico slavno Mariborsko posojilnico. — Častitim škupčinarjem so še v spominu slavnostni dnevi, ko so naši mili bratje Česki obiskali slovensko zemljo; vsak pozdrav, kateri so jim skazovala slovenska srca, so takorekoč odzdravili z zlato roko. Dné 14. avgusta 1887 so po blagih damah Neureuter-jevi in Preissovi nabranili 155 gld. izročili v Trstu naše podružnice načelnistvu. Istotako je slavni „česko slovenski spolek“, ki se je uprav vsled tega pohoda osnoval, po g Jan Legó-tu družbo razveselil z lepim darom. Bog blagoslovi drage brate! Slava jim! — (Slava! Slava!) S posebno okrožnico dd. 19. novembra 1887 zglasili smo se in pri č. poverjenikih slavne Mohorjeve družbe, in tudi oni so nas razveselili z lepimi darovi, ki so jih položili na domovinski oltar. — Dobro osnovane veselice s primernim vedrilom, donesele so družbeni blagajni znatne vsote. Imenujemo le nekatere podružnice Ljubljanske, Šentpetersko na Notranjskem, Tržaške, Žalsko, Koroške itd. Pevsko društvo „Slavec“, veselice štajarskih dijakov. Izmed ustanovnikov daroval je dr. Žizek v Gradci 50 gld. Večje vsote profesorji dr. Primožič, dr. Celestin in J. Ciperle iz slovenskega kluba dunajskega. S poučnimi knjigami so priskočili vodstveni udje M. Močnik, katehet A. Kržič, in knjigovez Anton Bonač, katere knjig je vodstvo razdelilo med šolsko mladino.

14. Neizprosna smrt pobrala je iz naše srede zopet dokaj vrlih družbenikov. Umrl je ravno v noči po II. skupščini v Trstu premarljivi prvomestnik ondotni moški podružnici Viktor Doleneč, ki si je za našo družbo stekel nevenljivih zaslug. V Trstu je pobrala smrt tudi drugega prijatelja slovenskega šolstva mnsgr. A. Hrovatina. — Na Goriškem obžalujemo smrt družbenikov profesorja M. Lazar-ja in dekana P. Kobal-a. — Slovenska Koroška je zaplakala v preteklem letu ob gomili dveh najodličnejših sinov, svojih prvoboriteljev in prvoučiteljev. Preminol je v Zabnici dekan L. Frčnik in kmalu potem oče koroških Slovencev, naš prvi častni član mnsgr. prof. A. Einspieler. Na tej, za vso Slovenijo prebitki izgubi, je

družbeno vodstvo brzojavno izrazilo globoko sožalje. — Osrednja Kranjska izgubila je vrlega domoljuba. Prvomestnik Brdske podružnice častni kanonik, dekan I. Toman sklenil je svoje blago živiljenje. — V zeleni Štajarski preminulo je tudi nekaj naših društvenikov, ustanovnik župnik I Sever in davčni kontrolor R. Mikuš itd.

Vsem preminolim rodoljubom blag spomin, a plačilo v nebesih! (Slava!)

15. Zopet je vodstvu prijetna dolžnost, danes slovesno izraziti iskreno zahvalo slovenskemu časništvu, ki tako čvrsto podkrepljuje našo družbo; osobito pa našima dnevnikoma, ki sta tako točno razglašala vsa vodstvena naznanila. Vsem slavnim načelnistvom na tolikej požrtvovalnosti in vzgledni trudoljubivosti presrečna zahvala in priporočilo za bodočnost!

16. Slavna skupščina! Naša družba sloni na katoliško-narodni podlagi; zato je delovala in bo delovala po krščanskem geslu: Nobenemu krivice, a narodu — slovenskemu — pravico materinega jezika v vse šole, koder bivajo Slovenci. Dok ne dosežemo tega, po čemer koprni zvesto slovensko srce, da se bo naša mladina izobraževala v domovinskem to je: krščansko-narodnem duhu, imela bo naša družba posla dovolj; o da bi imela tudi sredstev! Mili Bog jo blagoslovi na priprošnjo sv. Cirila in Metoda!

V to svrhu danes zopet kličemo vse rodoljube na delo za vero in dom, v duhu Vašega nepozabljivega Božidara Raiča, ki počiva v naši sredini, beli Ljubljani: onim ob mejah slovenskih — ali smemo klicati: „momento mori“ spominjaj se narodne smrti! — ne — bolje: „Vigilantibus iura!“ (Budečim pravica!) kajti slovensko šolstvo ima dokaj neprijateljev.

Zato posluhnimo pesnika-proroka, kličečega čez slovenske planjave:

„Brodarjem pomoči nesimo,

Naš čolnič pogube otmimo!“

(Navdušeni „slava“-in „živio“-klicij, splošno odobravanje.)

Na vprašanje prvomestnikovo: da-li želi kedo kaj pripomniti k izvestju tajnikovemu se ne oglasi nihče. Bilo je soglasno odobreno, kar konstatuje prvomestnik.

Gospodarske stvari.

Trtna uš in Slov. gorice.

(Konec.)

Kaj da bode iz lepih slov. goric, ako se razširi trtna uš, to je že zdaj lahko povedati, — uničene bodo prej ali slej, to je gotovo. Za to imamo žalostnih dokazov po drugih že pred daljšim časom okuženih krajih, n. pr. Francoskem, pri Klosterneuburgu in drugih krajih na spod. Avstrijskem na južnem Ogerskem, na